

Vi er til grin i Nordsøen

Kapløbet om Nordsøens olie og gas er begyndt, men Danmark er endnu ikke kommet ud af starthullerne. A. P. Møller koncernen vil ikke opgive, hvor meget man investerer i efterforskningen. Inden 1970 investerer 50 selskaber 1600 millioner kroner ved den engelske kyst

DANSK Undergrunds Consortium er nu så langt med borer i Følle ved Rønde, at ingen længere venter at få olie eller gas op af det hul. Man har forlængst passeret 4000 meter, og meddelelse om standsningen af boringen kan komme når som helst.

Fra Følle går aktiviteten over til Nordsøen, hvor borekonsortiet foreløbig har oplyst, at man venter at gå i gang i efteråret eller i foråret 1967.

Mens den danske del af Nordsøen fortsat er 'jomfruelig havbund' i udforskningsmæssig henseende, er man nået væsentligt længere i den britiske del, hvor halvtreds selskaber samarbejder i 25 grupper. Til sammen har selskaberne lovet at anvende 1,6 milliarder kroner i olie- og gasefterforskningen frem til 1970, og boretårne skyder hver måned op ved de britiske kyster.

De første resultater er så også allerede nået. Den 21. september i fjor meddelte BP, at der var fundet gas i betydelige mængder 42 mil øst for floden Humber, og i denne uge er der kommet meddelelse om nye store gasfund.

Fra Norge oplyses det, at der er givet produktionslicenser til ni selskaber. Fem har fået tilladelse til efterforskning, men ikke til udvinning af olien, som der skal træffes særlig aftale om, hvis der findes noget.

Også i den vestlyse del er der betydelig aktivitet. Ni selskaber er gået sammen om udforskningen, og foruden disse er en række uafhængige selskaber i gang. I 1965 fandt man gas i fire 'lommer' ved hjælp af fem borer.

Disse var dog ikke tilstrækkeligt omfattende til at kommercialisere udnyttelse kunne tillades. For at kunne udnytte kommercialisere skal fondene kunne give 500.000 kubikmeter gas om året i en betydelig årække.

Offentliggør ikke tal

Kapløbet om Nordsøens gas- og eventuelle olieforekomster er således i fuld gang med Danmark som den eneste, der ikke rigtig er kommet ud af starthullerne.

Danmark synes at være kommet til kort i kapløbet om Nordsøens gas og olie, og meget afhænger nu af, om vi er villige til at investere tilstrækkeligt i de kommende år.

Søndags-AKTUELT har stillet lederen af det danske konsortium, A. P. Møller-direktøren Iver Hoppe nogle spørgsmål.

— Hvornår standser borerne i Følle?

SVAR: Det ved jeg ikke. Vi skal ned til omkring fem kilometer.

Iver Hoppe
— meget flåset

Af OLE MALMQVIST

Det engelske areal er delt op i blokke

— Hvornår begynder man i Nordsøen?

SVAR: I år eller næste.

— Hvor meget har konsortiet hidtil brugt på udforskningen?

SVAR: Det vil jeg ikke sige.

Det offentliggør vi ikke.

— Hvor meget vil man bruge i de næste fem år?

SVAR: Det offentliggør vi ikke.

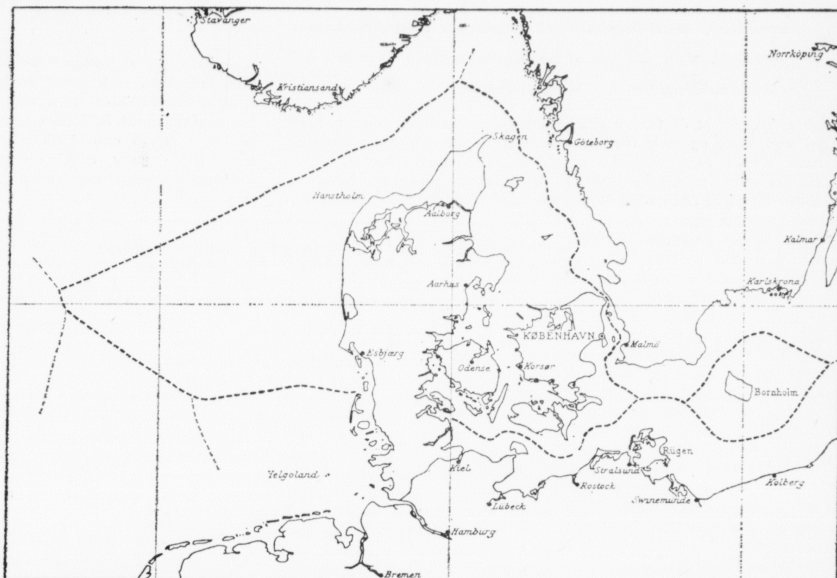
— A. P. Møller-selskaberne samarbejder jo med tre olieselskaber. Hvem bestemmer tempoet for investeringerne?

SVAR: Når man samarbejder, skal man vel være enige, og det har vi hidtil været.

Norge og England får penge

Basis for den danske udforskning af undergrunden og den såkaldte kontinentalsokkel i Nordsøen er en eneretsbevilling til efterforskning og indvinding af kulbrinter m. v. til A. P. Møller-selskaberne: Dansk Borelskab A/S, A/S Dampskibsselskabet Svendborg og Dampskibsselskabet af 1912 A/S i forening. Eneretten er givet for et tidsrum af 50 år fra den 8. juli 1962 at regne. Betingelsen er, at bevillingshaver indenfor en periode af ti år har fundet nogle af de råstoffer bevillingen omfatter og er begyndt at udvinde dem. Afgiften for indvundne råolier, gas og andre kulbrinter er fastsat til 7½ procent af værdien i de fem første år og derefter til 12½ procent af værdien.

Væsentlig skarpere betingelser er selskaberne, som arbejder ud for Englands og Norges kyster gået ind på. Storbritannien har delt sit område op i 500 blokke, for hvilke der årligt skal betales

Det danske areal — venter på udnyttelse

125.000 kr. pr. blok for tilladelse til at søge efter olien og gassen. Rettighederne gælder kun i seks år, hvorefter halvdelen af arealet går tilbage til staten. For at få lov til at fortsætte efterforskningen på de tilbageblevne arealer betales der en stærkt stigende leje i de følgende år. Findes der råolie eller gas, skal der erlægges 12½ procent af værdien lige fra begyndelsen.

Norge har delt sit område op i 300 blokke, og bevillingshaverne betaler 250.000 kr. i leje pr. blok over seks år.

Rettighederne gælder kun i seks år, men der er mulighed for forlængelse til 40 år. Efter de seks år skal en fjerdedel af arealet falde tilbage til staten og efter ni år yderligere en fjerdedel. Lejen stiger efter de første seks år til 250.000 kr. pr. blok om året og efter ti år til 2,5 millioner kr. pr. blok pr. år.

Endvidere skal Norge have 10 procent af værdien af alt, hvad der findes.

120.000 kr. om dagen

Når dertil lægges, at det koster ca. 120.000 kr. om dagen at deltage i olieeventyret blot med et enkelt borehul, og at den samlede udgift pr. borehul ligger på mellem ti og tyve millioner kr. er det forbausende, at så mange er gået så ivrigt i gang.

Arsagen hertil er først og fremmest, at alle nu er enige om, at der må findes store forekomster af gas og muligvis også af olie under Nordsøens 575.000 kvadratkilometer store overflade. Endvidere vokser kravene om nye energireserver til Europas forsyning. Det er således regnet ud, at Europas behov for olie og gas næsten vil blive fordoblet i løbet af de kommende ti år.

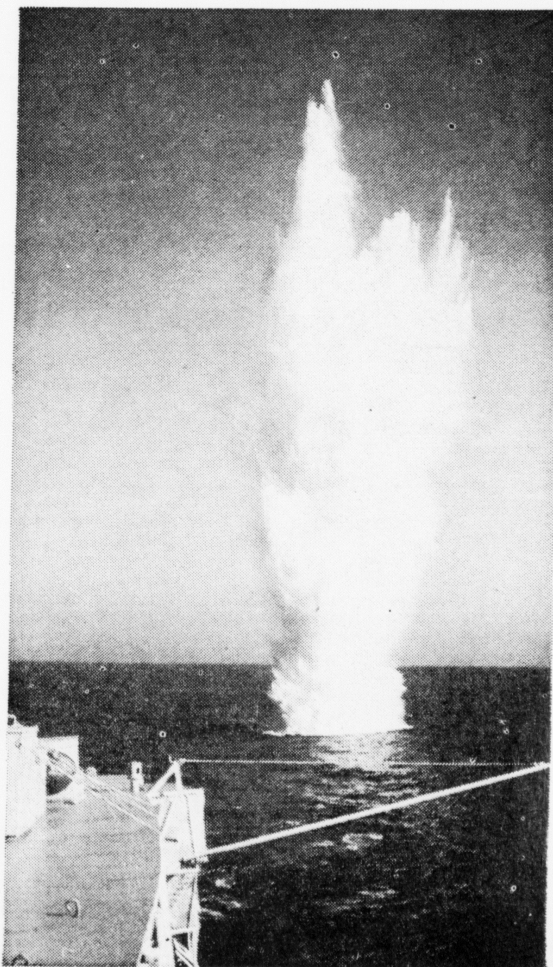
Boreplatforme er udsolgt

Det er langtfra noget let job mandskabet på de flydende boreplatforme har påtaget sig. Skønt Nordsøen er temmelig lavvandet — middeldybden er kun 90 meter — går bølgerne højt ligesom tidevandet og vinterstorme og tåge skaber problemer. For nogle måneder siden væltede en af de engelske platforme og mange druknede.

Derfor gøres der meget for at skabe så stabile og rummelige boreplatforme som muligt, og kapløbet om boreplatforme og andet materiel giver meget lange leveringstider. Endnu har den danske bevillingshaver, der samarbejder med Gulf, Shell og Caltex, ikke givet besked om, hvad man har gjort for at sikre sig det nødvendige materiel.

Hvilken betydning det har for et råstoffattigt land som Danmark hurtigst muligt at få andel i Nordsøens gas og olie illustreres bedst af

importen af energifrembringende produkter såsom olie, benzin, kul og koks. I fjor beløb importen sig til 2000 millioner kr.

Pejling med dybbomber går forud for borerne. Det koster mellem 4 og tyve millioner kroner at bore et hul i Nordsøen